

Februarie 2026

Violență bazată pe gen

Prezentare generală a impactului Plan International
în Europa Centrală și de Est (2022–2025)

Răspunsul la criza umanitară din Ucraina al Plan International

Plan International și-a început activitatea umanitară ca răspuns la criza migrației ucrainene imediat după escaladarea războiului din Ucraina, în februarie 2022, desfășurând operațiuni în Polonia, Moldova și România. Organizația și-a lansat activitatea în Ucraina în august 2022 și, de atunci, își extinde programele umanitare integrate, implementate împreună cu parteneri din societatea civilă, în Europa Centrală și de Est (ECE).

Asistența umanitară oferită de Plan International și partenerii săi vizează reducerea vulnerabilităților și riscurilor cu care se confruntă refugiații, persoanele strămutate intern și populațiile afectate de conflict, atât în Ucraina, cât și în țările gazdă. Prin furnizarea de asistență umanitară directă, orientată spre salvarea de vieți, Plan International urmărește totodată să abordeze inegalitățile structurale și să promoveze justiția socială, de gen și economică în ECE, prin consolidarea rezilienței, bunăstării și capacității de acțiune a fetelor, tinerilor, precum și a minorităților și grupurilor nedominante.

Menținând constant sprijinul pentru costurile partenerilor la un nivel de peste 70%, abordarea localizată și orientată spre parteneriat a Plan International a asigurat furnizarea unei asistențe mai rapide, mai bine adaptate contextului și mai sustenabile, consolidând în același timp capacitatea pe termen lung a actorilor locali din societatea civilă din ECE. În perioada 2022–2025, această abordare a permis Plan International să ajungă la peste 1,7 milioane de persoane, prin 65 de parteneri și 87 de proiecte implementate în patru țări.

Acoperirea Plan International pe țări în ECE

291.000 de participanți în cadrul a 24 de proiecte.

20 de parteneri până în prezent.

72% din buget, în valoare de 18 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

70.000 de participanți în cadrul a 15 proiecte.

11 parteneri până în prezent.

79% din buget, în valoare de 12 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

1,2 milioane de participanți în cadrul a 33 de proiecte.

22 de parteneri până în prezent.

71% din buget, în valoare de 41 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

151.000 de participanți în cadrul a 15 proiecte.

12 parteneri până în prezent.

69% din buget, în valoare de 10 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

Concluzii principale

Programele Plan International și ale partenerilor săi privind violență bazată pe gen (VBG) în ECE au evoluat de la informare inițială către intervenții axate pe normele de gen, cu scopul de a reduce prevalența VBG, oferind în același timp sprijin direct supraviețuitoarelor și supraviețuitorilor VBG:

- În timp ce furnizarea de informații a crescut nivelul de conștientizare al participanților la proiecte cu privire la riscurile din sfera VBG, extinderea serviciilor pentru supraviețuitorii VBG de către Plan International și parteneri a asigurat protecția și siguranța acestora în ECE.

- Mai recent, programele axate pe normele de gen au fost, de asemenea, utilizate pentru a reduce prevalența VBG în Ucraina și în țările care găzduiesc refugiați.

87 mil

de persoane au participat în programele Plan International și ale partenerilor săi privind VBG în ECE.

Impactul intervențiilor în domeniul VBG¹

Activitățile de informare derulate de Plan International și parteneri au crescut gradul de conștientizare al participanților privind riscurile VBG. La începutul intervențiilor din **Ucraina**, au fost organizate campanii ample de informare și seminare. Partenerii au utilizat instrumente precum „Jurnalul încrederii” și proiecte media pentru tineri, de exemplu „DeToxic Show”, care au ajuns la mii de adolescenți din regiunile de pe linia frontului și din zonele afectate de conflict. Aceste eforturi au îmbunătățit nivelul de cunoaștere al tinerilor privind riscurile VBG, le-au consolidat limitele personale și i-au încurajat să caute ajutor.

În **România**, activitățile interactive integrate au ajutat, de asemenea, tinerii să abordeze critic subiecte complexe. Tranziția treptată de la tabu și rușine la curiozitate activă și discuții informate le-a permis elevilor să asimileze informații despre respect, consimțământ și autocunoaștere. Aceștia nu doar că au reținut informații corecte despre sănătatea sexuală, anatomie și prevenirea violenței, ci le-au și împărtășit cu colegii și prietenii, extinzând impactul proiectului dincolo de sala de clasă.

În timp ce campaniile online și materialele informative au crescut gradul de conștientizare privind resursele disponibile în țările gazdă, extinderea serviciilor pentru supraviețuitoarele VBG de către Plan International și parteneri a asigurat protecția și siguranța acestora. De exemplu, în **Moldova** și

România, partenerii Plan International au oferit adăposturi și spații sigure pentru femeile care au supraviețuit violenței, asigurându-le protecție și demnitate în perioade de criză. Sprijinul juridic și consilierea au contribuit, de asemenea, la restabilirea autonomiei și siguranței femeilor și fetelor în România. Aceste servicii au fost adaptate nevoilor diferitelor grupuri: femeile refugiate și migrante au beneficiat de sprijin sensibil la contextul cultural, iar persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile au avut acces la măsuri individualizate de accesibilitate care le-au garantat protecția. În plus, o altă inițiativă din **România** a susținut sesiuni de consolidare a capacităților pentru profesioniștii din domeniul violenței domestice, aprofundând cunoștințele acestora privind ordinele de protecție, serviciile pentru combaterea violenței împotriva femeilor și standardele de sprijin.

De asemenea, în ultimul an, în ECE, Plan International a lansat un program axat pe normele de gen pentru a reduce prevalența VBG. În **Ucraina**, implementarea programului Promotor al schimbării (CoC) a ajuns la peste 500 de adolescenți și tineri, contribuind la acumularea de cunoștințe despre egalitatea de gen, contestarea normelor dăunătoare și consolidarea abilităților de leadership și advocacy. Dovezile arată că programul a generat schimbări comportamentale pozitive, a crescut gradul de conștientizare privind inegalitățile de gen și a stimulat implicarea activă a tinerilor în inițiative comunitare.

¹ Plan International utilizează o abordare integrată în activitatea sa umanitară, desfășurând proiecte în diverse domenii programatice. Deși întreaga strategie și portofoliul de proiecte ale Plan International în ECE au caracter umanitar, intervențiile care includ protecția și educația sunt umanitare și sunt adesea orientate spre salvarea de vieți.

Despre programul CoC

Programul **CoC** al Plan Internațional are ca obiectiv promovarea egalității de gen prin implicarea tinerilor. Implementat în **41 de țări**, programul vizează consolidarea drepturilor și a autonomiei fetelor și implicarea băieților în recunoașterea și combaterea manifestărilor dăunătoare ale masculinității, care susțin discriminarea și inegalitatea.ⁱⁱ

În mod similar, în **România**, intervențiile au implicat bărbați și băieți în campanii de informare, promovarea unor modele pozitive și contestarea percepțiilor sociale care perpetuează violența. În **Polonia**, programele privind VBG au evoluat, de asemenea, de la gestionarea situațiilor de urgență și acordarea de asistență juridică către o strategie mai amplă de prevenire, cu un accent mai puternic pe egalitatea de gen pentru reducerea VBG pe termen lung. Astfel, aceste inițiative din Ucraina, Polonia și România sunt aliniate obiectivelor regionale de abordare a cauzelor profunde și de consolidare a rezilienței comunităților față de VBG.

Participanții discută înainte de un „safety walk” la Varșovia, parte a proiectului „Safer Cities” al Plan Internațional © Plan Internațional

Care sunt principalele nevoi și provocări în domeniul VBG în ECE?

Constatări selectate din cercetarea Plan Internațional

Așa cum arată cercetările Plan Internațional, programele orientate spre extinderea răspunsului la VBG pentru grupurile vulnerabile – inclusiv adolescentele, comunitățile LGBTQIA+ și refugiații – rămân extrem de relevante în ECE.ⁱⁱⁱ

Amenințarea VBG pentru adolescente

Adolescentele din ECE se confruntă cu o varietate de riscuri legate de siguranță, inclusiv VBG acasă, online și în spațiile publice. În țările în care Plan Internațional a desfășurat cercetări – **Ucraina, Polonia și România**² – fetele cu vârste cuprinse între 10 și 19 ani și-au exprimat o teamă accentuată față de SEA și au raportat îngrijorări legate de viol și alte forme de violență sexuală.

De exemplu, fetele din **Ucraina** au exprimat uneori o îngrijorare mai mare față de violența sexuală decât față de pericolele generate direct de război. În **România și Polonia**, fetele au raportat niveluri alarmante de hărțuire sexuală atât offline, cât și online, multe dintre ele părând să perceapă aceste experiențe ca fiind „normale”. Fetele au declarat că, pentru a se proteja, își modifică comportamentul, **evitând să iasă seara sau singure**.

În **Polonia**, fetele au raportat **hărțuire sexuală online**, inclusiv „catfishing” (adultși care se dau drept adolescente), primirea de imagini nud nesolicitate, solicitări de trimitere a fotografiilor intime și distribuirea de imagini explicite fără consimțământ. În **Ucraina**, nivelul scăzut de supraveghere parentală, cauzat de efectele războiului și de cunoștințele limitate ale îngrijitorilor în domeniul securității cibernetice, **a crescut riscul ca adolescenții să devină victime ale SEA, fraudelor financiare și altor amenințări online**.

VBG și riscurile din spațiile publice

Conform cercetărilor Plan Internațional, adolescenții din Ucraina care locuiesc în **România și Polonia** se confruntă cu niveluri ridicate de **hărțuire sexuală și violență în spațiile publice**. Aceștia sunt martori sau victime ale masturbării publice din partea bărbaților adulți, comentariilor vulgare, filmărilor în spații publice

fără consimțământ, precum și ale violenței sexuale. Fetele refugiate din România și Polonia au raportat, de asemenea, hărțuire din partea băieților și bărbaților din cauza naționalității lor, ceea ce arată cum statutul de refugiat le poate transforma în ținte pentru persoane cu comportament prădător.

Fetele și tinerele care participă la proiectul „**Orașe mai sigure**” din **Polonia** au subliniat, de asemenea, că se simt frecvent amenințate sau în pericol în spațiile publice din cauza **discriminării de gen și a dezechilibrelor de putere** dintre bărbați și femei. Având în vedere că 43% dintre tinerele din Polonia s-au confruntat cu cel puțin un incident de hărțuire într-un spațiu public înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, participantele la proiect și-au exprimat frustrarea față de sentimentul că sunt nevoite să își asume responsabilitatea personală pentru propria siguranță³.

Norme asociate VBG

Rezultatele cercetărilor Plan Internațional arată, de asemenea, că adolescentele au raportat o înțelegere specifică a **atitudinilor de învinovățire a victimelor**, iar lipsa protecției din partea poliției și a justiției pentru supraviețuitoarele violenței este adesea asociată cu reticența de a raporta infracțiunile autorităților. Unele fete reproduc ele însele aceste atitudini, ceea ce indică internalizarea unor narațiuni care nu recunosc rolul agresorului ca factor determinant al violenței sexuale, determinându-le să creadă că vor fi învinovățite pentru violența suferită.

Deși escaladarea războiului din Ucraina a condus la o întârire a rolurilor tradiționale de gen resimțită de adolescenți, există și indicii că perturbarea „vieții normale” a favorizat unele **schimbări în rolurile și atitudinile de gen**. În **Ucraina, Polonia și România**, adolescentele au demonstrat un nivel ridicat de conștientizare a așteptărilor sociale legate de gen și a modului în care acestea influențează alegerile și experiențele disponibile atât fetelor, cât și băieților.

În mod similar, unele tinere și adolescente care au participat la cercetarea Plan Internațional privind recon-

² Deși Plan Internațional activează și în Moldova, cercetarea a fost realizată doar în Ucraina, Polonia și România. Cu toate acestea, riscurile de securitate cu care se confruntă fetele în Moldova sunt similare.

³ În cadrul proiectului a fost analizată experiența fetelor și a tinerelor femei în spațiile publice, inclusiv a celor care aparțin grupurilor marginalizate, precum minoritățile etnice și culturale, persoane cu statuturi migratorii diferite, inclusiv refugiate, persoane care aparțin comunității LGBTQIA+, persoane cu dizabilități, precum și fete și tinere femei de culoare.

Tineri participă la atelierul „Safeteen” în Ucraina © Plan International

strucția și redresarea Ucrainei (2023) au sperat că acest proces va deveni un **catalizator pentru depășirea rolurilor tradiționale de gen**. În timp ce băieții adolescenți și tinerii au fost, în general, mai reticenti față de temele de gen, cercetările și programele care analizează impactul războiului asupra normelor de gen și masculinității ar putea contribui la prevenirea VBG și la limitarea consolidării stereotipurilor de gen dăunătoare în timpul procesului de reconstrucție.

Risc sporit pentru grupurile marginalizate

În **Polonia**, datele Plan International arată că grupurile marginalizate se confruntă cu un risc crescut de VBG, iar fetele și tineretele cu vulnerabilități multiple sunt expuse unor pericole mai mari:

- Fetele și tineretele din minorități etnice, inclusiv rome, se confruntă cu discriminare intersecțională pe criterii etnice și de gen, precum și cu un risc crescut de hărțuire și violență în spațiile publice, din cauza stereotipurilor și prejudecăților rasiale.
- Fetele și tineretele refugiate se confruntă cu riscuri sporite pentru siguranța lor din cauza barierelor lingvistice, izolării culturale și discriminării. Aceasta include discriminarea în școli și spații publice, precum și discursul instigator la ură online și offline.
- Fetele și tineretele din comunitatea LGBTQIA+ se confruntă cu probleme de siguranță legate de

homofobie, transfobie și VBG, precum și cu izolare și hărțuire în spațiile publice, ceea ce le afectează sentimentul de siguranță și bunăstarea generală.

Doriți să aflați mai multe despre nevoile și provocările legate de VBG în ECE?
Consultați următoarele rapoarte:

- [Young People on the War in Ukraine \(Iunie 2023\)](#)
- [Adolescent Girls in Crisis – Voices from Ukraine, Poland and Romania \(Iunie 2024\)](#)
- [Safer Cities for Girls – Policy Recommendations for a Safer Poland: Addressing Gender-Based Violence in Public Spaces \(septembrie 2024\)](#)
- [Crossing Double Borders – LGBTQI+ displacement to Poland: Persecution, Discrimination and Challenges in Accessing Humanitarian Assistance \(Iunie 2025\)](#)

Referințe

- TeenTalks (2024) Detoxiq Show. Disponibil la: <https://www.youtube.com/@TeenTalks-club/videos>.
- Plan International (2025) *Champion of Change*. Disponibil la: <https://plan-international.org/youth-empowerment/champions-of-change/>.
- Plan International (2023) *Young People on the War in Ukraine*. Disponibil la: <https://plan-international.org/publications/young-people-on-the-war-in-ukraine/>; Plan International (2024) *Adolescent Girls in Crisis: Voices from Ukraine, Poland and Romania*. Disponibil la: <https://plan-international.org/publications/girls-in-crisis-ukraine/>; Plan International (2024) *Safer Cities for Girls – Policy Recommendations for a Safer Poland: Addressing Gender-Based Violence in Public Spaces*. Disponibil la: <https://plan-international.org/poland-en/publications/safety-right-now-safer-cities-for-girls/>; Plan International (2025) *Crossing Double Borders – LGBTQI+ displacement to Poland: Persecution, Discrimination and Challenges in Accessing Humanitarian Assistance*. Disponibil la: <https://plan-international.org/poland-en/publications/crossing-double-borders/>.

Despre Plan International

Plan International este o organizație independentă de dezvoltare și umanitară care promovează drepturile copiilor și egalitatea pentru fete. Credem în puterea și potențialul fiecărui copil, dar știm că acest lucru este adesea suprimat de sărăcie, violență, excludere și discriminare. Iar fetele sunt cele mai afectate.

Împreună cu copiii, tinerii, susținătorii și partenerii, luptăm pentru o lume justă, abordând cauzele fundamentale ale provocărilor cu care se confruntă fetele și copiii vulnerabili. Susținem drepturile copiilor de la naștere până la devin adulți și le dăm acestora posibilitatea să se pregătească și să răspundă la crize și adversități. Implementăm schimbări în practică și politică la nivel local, național și global, folosindu-ne de acoperire, experiență și cunoștințe.

De mai bine de 85 de ani, am adunat persoane determinate și optimiste pentru a transforma viața tuturor copiilor din peste 80 de țări.

Nu ne vom opri până nu vom fi cu egali cu toții.

 @plan-international

 @planinternational

 @planinternationaltv

 @plan.international

 @planinternational

 @planinternationalece

 @planglobal

 @planinternationalece